

Το γεφύρι της Πλάκας στον ποταμό Αραχθο: Μια διδακτική ιστορία

Φαίνεται ότι, μετά από 6 σχεδόν χρόνια, «κλείνει» με ευτυχές αποτέλεσμα η υπόθεση της «αποκατάστασης» (στην πραγματικότητα εκ νέου κατασκευής) του ιστορικής σημασίας τοξωτού παραδοσιακού πέτρινου γεφυριού της Πλάκας επί του Άραχθου ποταμού στην Ήπειρο.

Θετικό το γεγονός. Ευχόμαστε την ταχεία παράδοσή του στη χρήση των επισκεπτών της περιοχής (και όχι μόνο), καθώς και επιτυχία στην υποψηφιότητα για το βραβείο «Europa Nostra». Η σύντομη όμως αυτή ιστορία, προσφέρεται και για ορισμένα χρήσιμα και διδακτικά συμπεράσματα.

1. Ως γνωστόν, η κατάρρευση του γεφυριού της Πλάκας έγινε στις αρχές του 2015. Αιτία ήταν οι μεγάλης έντασης πλημμύρες στον ποταμό Αραχθο, που στο πέρασμά τους συμπάρέρυσαν πολλή άλλα κτίσματα και προκάλεσαν τεράστιες καταστροφές. Ο τότε Πρωθυπουργός κ. Τσίπρας, μερίμνησε ο ίδιος προσωπικά για άμεσα μέτρα απο-

κατάστασης των πληγέντων και για τη χρηματοδότηση της αναστήλωσης του γεφυριού της Πλάκας.

Τέτοιου είδους έντονα και καταστροφικά καιρικά φαινόμενα παρατηρούνται συχνά σε όλα τα ποτάμια της Πίνδου. Το αναφέρουμε αυτό για να υπενθυμίσουμε ότι και επί του Αχελώου ποταμού, στο ύψος των οικισμών Μεσοχώρας (Τρικήλων) και Συκιάς (Καρδίτσας) υπάρχουν είτε ολοκληρωμένα έργα είτε εγκαταλειμμένα εργοτάξια, τα οποία στην πραγματικότητα εδώ και 20 χρόνια έχουν αποκόψει τη φυσιολογική ροή του ποταμού (τα ύδατα διοχετεύονται σε παράπλευρες σήραγγες τοπικής εκτροπής).

Στα έργα αυτά έχουν γίνει επενδύσεις υψηλής αξίας και σημασίας για την ενεργειακή παραγωγή και την ταμίευση υδάτων, που θα αξιοποιηθούν για πολιτληπούς σκοπούς προς τον θεσσαλικό κάμπο. Συνεπώς, οφείλει η Πολιτεία να προβεί το ταχύτερο δυνατό σε ενέργειες

ολοκλήρωσης, λειτουργίας και (τελικά) οριστικής προστασίας των έργων αυτών από επικίνδυνες καταστάσεις, όπως αυτή του γεφυριού της Πλάκας, η οποία παρεμπιπτόντως δεν επιδέχεται σύγκρισης (πλην της πολιτιστικής σημασίας) με τις (πιθανολογούμενες) καταστροφές των υποδομών που προαναφέραμε. Και στο ζήτημα αυτό δεν θα μπορούσαμε να αφήσουμε ασχολίαστη την πολιτική αλήθεια και προσωπική ανευθυνότητα των κυβερνητικών αρμοδίων επί Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, οι οποίοι αγνοούσαν επιδεικτικά τις επίμονες έγγραφες επισημάνσεις φορέων, επιστημόνων και τοπικών παραγόντων της Θεσσαλίας για την αντιμετώπιση του θέματος.

Όταν τελικά οι ίδιες οι αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών παρέδωσαν έκθεση των συμβούλων που μελέτησαν το θέμα, διαπίστωσαν τους τεράστιους κινδύνους που ελλοχεύουν και υπέδειξαν τεχνικές (άμεσες) παρεμβάσεις

για την προστασία τους, τότε μόνον, λίγο πριν αποχωρήσει η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, ο τότε υπουργός Υποδομών κ. Σπίρτζης αποφάσισε να δεσμεύσει ένα μικρό ποσό χρημάτων για έργα συντήρησης, κάτι που η σημερινή Κυβέρνηση αναμένεται να αξιοποιήσει με την υλοποίηση των σχετικών εργασιών. 2. Σε ό,τι αφορά στη Θεσσαλία και ειδικά στην περιοχή που κατασκευάζεται το ΥΗ έργο Συκιάς (ανάγντη και κατάντη), υπάρχουν δύο νεότερα ιστορικά μνημεία που απαιτούν την αντίστοιχη (όπως στην Πλάκα) προσοχή του Υπουργείου Πολιτισμού.

Το πρώτο είναι το, επίσης ιστορικής σημασίας, τοξωτό γεφύρι Κοράκου, σε μικρή απόσταση κατάντη από το κατασκευασμένο (εν μέρει) φράγμα Συκιάς. Η καταστροφή αυτού του μνημείου έγινε κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου, το 1949, και έκτοτε δεν έχει αποκατασταθεί. Θεωρούμε επιβεβλημένο να αντιμετωπισθεί και αυτό το σπουδαίο μνημείο με ανάλογο

σεβασμό στον πολιτισμό και την ιστορία του τόπου μας και να συγκεντρώσει το αντίστοιχο ενδιαφέρον της υπουργού Πολιτισμού.

Το δεύτερο νεότερο μνημείο είναι το ιστορικό μοναστήρι Αγίου Γεωργίου στο χωρίο Μυρόφυλλο Τρικήλων, το οποίο βρίσκεται στα όρια της κατάκλισης από τα ύδατα της (υπό δημιουργία) τεχνητής λίμνης Συκιάς και το οποίο θα πρέπει να «μεταφερθεί» (επί της ουσίας να κατασκευασθεί εκ νέου) σε νέα υψηλότερη θέση, με αναβάθμιση των υποδομών πρόσβασης και γενικά έργων που θα αναδείξουν και θα ανεβάσουν την επισκεψιμότητά του επιτρέποντας παράλληλα την απρόσκοπτη λειτουργία του ΥΗ έργου Συκιάς.

Οι αποφάσεις αυτές βρίσκονται στην ευθύνη της σημερινής Κυβέρνησης, η οποία πρέπει να εξετάσει τα δύο αυτά θέματα, να μεριμνήσει για τις αναγκαίες τεχνικές μελέτες και παρεμβάσεις, υπερβαίνοντας αποφασιστικά την αδιαφορία και την απόλυτη απραξία της προηγούμενης Κυβέρνησης σε τόσο σημαντικά ιστορικά, πολιτιστικά αλήθαι και αναπτυξιακά ζητήματα.

Κλείνοντας, το γενικό συμπέρασμα για το γεφύρι της Πλάκας είναι ότι όταν υπάρχει πολιτική βούληση, είναι δυνατή η αντιμετώπιση δύσκολων προβλημάτων και η υπέρβαση αγκυλώσεων, οι οποίες συχνά οδηγούν σε εγκατάληψη σημαντικών πολιτιστικών μνημείων του τόπου μας.